Ч. 112 (13.060). Львів, вівторок 24. травня 1932. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло“. Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. — Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 14·00 „ Піврічно 26·00 „ Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Після конґресу українських інжинірів.

Львів, 20. травня 1932.

Коли після Конґресу Українських Інжинірів приходиться ще раз зясовувати собі його хід і вислід, то кожному, хто бував на інших того роду нарадах і був на цьому Конґресі, впадає в очі велика роботящість учасників Конґресу. Тепер саме опрацьовуються матеріяли, так, що годі дати вже нині образ цілости нарад. Всеж таки спробуємо зясувати враження та подати хоч деякі думки.

Перше, що припало всім до вподоби, це *зразок точности* в додержуванні призначених вподчиками речинців у виконанні кожної точки програми. Всі справи — точки, чи то на пленумі, чи в комісіях, зачиналися і кінчилися в призначеному часі, так, що не було найменших опізнень. На комісіях, яких було 9, а на яких виголошено і передискутовано 37 рефератів, не було зайвих балачок, усюди панувала річевість. Тому й внесення приходили до редакційної комісії також без найменших опізнень. Значить, у Конґресі брали участь люди свідомі того, що нарада, засідання чи конґрес — це жива машина, яка, раз пущена в рух, не сміє здержатися через спізнення одної чи двох одиниць. Спізнені тратять право і місце в житті.

Друге, що характеризувало Конґрес, це *свідомість, що настала вже у нас пора для інтенсифікації господарської розбудови краю.* Були у нас часи національного пробудження, в яких головну ролю відограли письменники. Відтак прийшли часи боротьби за політичні права народу, в яких провід обняли правники, головно адвокати. А тепер настає період господарської розбудови, як основи для дальшого політичного й культурного розвитку. І в цьому періоді забрали слово техніки господарського життя, наші інжинірі. Вони зголосилися на Конґресі до керми.

Інжинір не визначується красномовністю слів, не знає фразеольоґії ані в слові ані в письмі, зате визначається річевістю в роботі. Це звичайно анонімний робітник, без розголосу. Тому й менше знаний громадянству. Тому також на інжинірів дивляться у нас як на окрему, замкнену в собі ґрупу, яка мовляв, має більше прикмет з матеріялізму, як з ідеалізму. Аж ось на Конґресі зголошується наш інжинір і деклярує себе суспільником у повному значінні слова. Він орґанізує на Конґресі всіх товаришів у краю і за кордоном, разом біля тисячки фахівців, у цілість і як зорґанізована одиниця зголошує себе до розбудови основ нашої матеріяльної культури й цивілізації. І це друга риса, може найхарактеристичніша, питома для цього Конґресу.

А третя, що тягнулася червоною ниткою впродовж усіх нарад, головнож орґанізаційної комісії, це шукання засобів до перевиховання громадянства в тому напрямі, щоби воно перестало дивитись згорда на працю, а передовсім на фізичну працю, щоби перестало недоцінювати її, стидатися, а навпаки, щоби ми вчилися постійно й на кожному кроці приготовляти себе до того, що кожний з нас у кожній ситуації зможе дати собі раду, в кожному положенні творити собі та іншим варстат праці, словом: стати видатним. А інжинір хоче не виголошувати теорії, але дати сам приклад своїм званням і знанням та звязати себе і свою працю з вимогами й потребами громадянства.

Значить Конґрес спонукав громадянство до нової фази життя, до господарської підприємчивости, в якій провід має припасти нашим інжинірам: аґрономам, меліораторам, архітектам, хемікам, електротехнікам, експортівцям і всім тим, що їх фахом техніка.

І ще одно підняте було між іншими питання: *розбудова міста.*

Коли Стіфенсон предложив англійському парляментові розбудову залізничої сіти в Англії, а посли перелякалися величанських видатків, мовляв, будова зїсть усі добра англійських землевласників, то відповідь його була така: „Якщо край будувати буде залізниці, то залізниці збудують край“. І сповнилось його пророче слово. Бідна ще тоді Англія стала небавком у проводі цивілізації світу.

Колиж ми, хліборобська нація, серед сьогоднішнього господарського розбиття боїмося братись до якогось самостійного господарського, промислового чи торговельного підприємства, що має міський характер і взагалі під цим оглядом майже вимінаємо міста, то інжинір відповідає: Хто не розбудує господарського міста, той лишиться примітивним народом.

А ніякий нарід, що хоче жити самостійним господарським життям, не сміє лишатися на самому хліборобстві, на розвитку самого села. Коли рільник у чисто хліборобському краю працює в році лиш 900 до 1.200 годин, а решту часу переводить у примусовому безділлі, тоді хлібороб у краю з розвиненим промислом і торговлею, зі своїм містом, працює 2.500 і більше годин у році. Очевидно, в такому самому розмірі зростає і його добробут, господарська сила. Ось Данія займає всього 32.5 прц. населення хліборобством, решта населення працює в інших званнях. А вона називається хліборобською. У нас, на жаль, займається хліборобством аж 90 прц. населення і нас називають тому не хліборобським, але пастушим народом. Значить, є це стан безумовно ненормальний для того народу, що хоче жити повним і самостійним господарським життям. Тому Конґрес поставив справу розвитку українського господарського міста головною передумовиною розвитку цілости нашого господарського життя.

Завважити ще треба, що теоретичні міркування, чи направду капіталістичний устрій паде, або чи направду зближуємося до якоїсь нової невідомої суспільної структури, інжинірові далекі. Цеж чисто теоретичні міркування, які вносять лиш хаос у практичне життя. А життя вимагає скріплювання господарських сил сьогодні як завдання на майбутнє. І тому Конґрес Інжинірів принив нинішню кооперативну орґанізацію, як правильний шлях для добровільного національного господарського солідаризму. На цьому відтинку нашого збірного життя хоче інжинірський стан творити нові цінности й розбудовувати дотеперішні наші досягнення.

М. Творидло.

Присилайте жертви на будову нагробника Іванові Франкові, який уже будується. - Гроші слати до „Центробанку“ на конто ч. 9003.

ПІСЛЯ ПАРИСЬКОГО АТЕНТАТУ.

Судове доходження проти Ґорґулова не дало досі безсумнівних доказів безпосередньої участи більшовицького уряду в цьому сензаційному злочині, але колишня приналежність злочинця до більшовицької партії та інші посередні докази того, що він був тайним аґентом більшовиків, вистарчають, щоби викликати у французькім громадянстві, а головно в пресі, переконання, що без співучасти Москви тут не обійшлося.

За браком нових доказів політичні моменти злочину починають відсувати чисто кріміналістичні моменти на другий плян. І тут треба зазначити, що французи у відношенні до Московщини за останній десяток років небагато навчилися: їх відношення до недобитків колишніх противників більшовиків майже те саме, як у часі фатального підтримання західними державами реакційних підприємств усяких Денікіних, Врангелів та інших „единонеделімців“. По першім здоровім відрусі французького громадянства, що виявилось, зрештою в дуже нечисленних, демонстраціях проти московської еміґрації загалом, запанували старі утерті шаблони думання, що більшовики щось цілком відрубне від решти московської нації, з якою французів вяже традиційна приязнь. У французьких часописах почали навіть поруч з деклараціями співчуття та льояльности московських орґанізацій зявлятися пояснення ріжних Коковцевих, Керенських та інших експертів по боротьбі з більшовиками відносно особи Ґорґулова та його звязку з більшовиками.

Більшовики використовують з напруженням сил цілого їх демаґоґічного апарату смерть Думера для пропаганди проти московської еміґрації у Франції та проти уряду французької „буржуазії“. В той час як Довгалевський у Парижі, а Літвінов у Москві висловлюють кондоленції Радянщини французькій республиці, більшовицька преса провадить безоглядну кампанію, ані трохи не рахуючись з жалобою французького народу. Такоїж тактики тримається і радянська делеґація в Женеві.

Женевський кореспондент „Ле Матен“ пише: „Радянська делеґація оголосила офіціяльний комунікат, який є одним з найбільше вражаючих документів більшовицької безсоромности“.

Ледви два дні по смерти голови держави, з якою вони вдержують дипльоматичні зносини, радянські представники в Женеві не находять жадного слова співчуття чи пожалування, але кидають тяжкі зневаги по адресі французького уряду.

В деклярації, виданій більшовиками в Женеві вони покликуються на голоси московської преси, „Ізвестій“ та „Правди“, де обвинувачують французького міністра внутрішніх справ, що його комунікат служить протирадянській політиці. Французькому урядові закидають, що він уживає протирадянських вигадок для виборчих цілей у Франції та готовий викликати інтернаціональні ускладнення для власного зиску. „Правда“ між іншим пише: „Безпосереднє підюджування „білогвардійців“ до терористичних актів, змова проти Радянщини, безкарність, якою користуються „білогвардейці“ у Франції, от середовище, яке витворює психозу терористичних актів, орґанізованих протирадянськими професорами“.

На це все кореспондент „Ле Матен-у“ завважує, що „більшовицька преса вже не вперше атакує Францію, і згадує відомі московські процеси, але ще ніколи не заходило так далеко, щоб ці клевети та образи кидали більшовицькі дипльомати на інтернаціональнім ґрунті. По його думці більшовики вважають, що можуть дати удар ослячого копита уступаючому французькому урядови, але бувають години болю, коли це відчуває як напад ціла країна. Зміна уряду цього не затре.“

Які безпосередні дальші наслідки матиме атентат Ґорґулова у Парижі — це буде залежати в значній мірі від вислідів судового доходження. Але вже тепер скликають у Парижі нараду щодо становища чужинців у Франції, при чім особливу увагу будуть звертати на власників „нансенівських“ пашпортів. Тепер показується особливо яскраво, як слушно домагались українці, щоб їх національну приналежність зазначувати в цих пашпортах. Париське душогубство дає добру нагоду піднести знов енерґійно цю справу.

Щодо інтернаціональних можливостей, то один париський дневник не дурно згадав про „Сараєво“. Мова не тільки про самий злочин у Парижі, а про атмосферу, утворену в останнім часі радянським урядом у цілому світі.

А чим ґрізніша небезпека війни, тим рішучіше повинні відмежуватися українці від усіх московських елементів і тим яскравіше заманіфестувати це перед світом.

М. Данько.

За удержання Господарської Академії в Подєбрадах.

Нарада краєвих установ у справі допомоги Українській Академії в Подєбрадах.

Дня 18. травня ц. р. в годині 5-ій попол. відбулася скликана „Сільським Господарем" нарада краєвих установ у справі допомоги Українській Господарській Академії в Подєбрадах. Нарадою проводив *о. мітрат д-р г. к. Тит Войнаровський*, реферат про працю Української Господарської Академії та способи допомоги для цієї високої школи виголосив *декан інж. В. Іванис.*

У нараді взяли участь: делегати Української Господарської Академії інж. В. Іванис та лектор В. Сапіцький, голова Наукового Т-ва ім. Шевченка — д-р В. Левицький, від Т-ва Прихильників Освіти — д-р В. Старосольський, від Т-ва „Просвіта" — ред. М. Таранько, від Т-ва „Рідна Школа" — інж. І. Лучишин, від Ревізійного Союзу Українських Кооператив — інж. Ю. Павликовський, пос. О. Луцький, дир. І. Филипович, М. Корчинський, від Центросоюзу — дир. І. Мартюк і дир. О. Радловський, від „Маслосоюзу" — дир. А. Мудрик, від Центробанку — дир. Ласовський, від Українського Технічного Товариства — д-р І. Федів, від Українського Лікарського Товариства — д-р Ю. Кордюк, від Т-ва „Дністер" — д-р Л. Макарушка, поза ними д-р І. Раковський, делегати студентства — Е. Струк, Д. Штикало і В. Калинович, від „Діла" — ред. О. Кузьма, від „Нового Часу" — ред. д-р Коновалець та від „Сільського Господаря" — д-р М. Холевчук, інж. А. Романенко й інж. Е. Храпливий.

Після реферату розвинулася жива дискусія над справами Академії та українських високих шкіл на еміграції загалом. *Інж. Ю. Павликовський* вказував на те, що Академія повинна з еміґрантської стати краєвою, а то через перенесення її на українську територію; допомогу Академії край дасть через масове вступлення установ та осіб до Т-ва Прихильників Української Господарської Академії. *Пос. О. Луцький* вказував на те, що Українська Господарська Академія необхідна для вишколювання спеціялістів агрономів, кооператорів та техніків, яких потребує наша кооперація; пропонує притягнути до співпраці наше студентство та абсольвентів Академії. *Інж. Е. Храпливий* ставить внесок, щоби 1) створити комітет допомоги Українській Господарській Академії в краю, який складався би з представників краєвих установ; 2) влаштувати бюро цього комітету, яке займалося би приєднуванням членів та збиранням грошей для У. Г. А.; 3) хвилево поручити ведення цього бюра „Сільському Господареві" як ініціяторові цієї наради. *Інж. А. Романенко* заявляє від абсольвентів У. Г. А., що вони радо будуть працювати в цьому комітеті. *Студ. Д. Штикало* каже, що студентство візьме живу участь у праці над збиранням фондів для Академії, але під умовою, що в комітеті будуть люди, до яких студентство має довіря. *Мец. А. Корчинський* каже, що установи візьмуть участь в комітеті через визначених собою делеґатів і ніхто не має права вказувати даній установі, хто це має бути; уважає плян допомоги У. Г. А. за реальний. *Проф. д-р В. Старосольський* виказує необхідність істнування українських високих шкіл на еміґрації зокрема У. Г. А. та вважає, що їх треба конечно піддержати. *Пос. О. Луцький* уважає, що треба би праці комітету поширити теж на інші високі школи на еміграції. *Інж. І. Лучишин* вважає, що піддержка буде передосім мати великий матеріяльний успіх, а тому треба би для цього приєднати багато членів і знизити висоту річної вкладки. *Ред. М. Таранько та д-р М. Коновалець* звертають увагу на трудноці при грошевих збірках, підтримують гадку піддержати У. Г. А. *Дир. Радловський* уважає істнування Академії за національну необхідність, яку треба за всяку ціну вдержати. *Д-р Л. Макарушка* уважає піддержку краю великим моральним здобутком для У. Г. А. та вказує на те, що деякі краєві чинники вже поробили заходи, де треба, щоби істнування У. Г. А. продовжити.

По тім прийнято одноголосно внесок інж. Е. Храпливого про створення краєвого комітету допомоги Українській Господарській Академії та рішено, щоб його членами були такі установи: 1) „Сільський Господар", 2) Наукове Т-во ім. Шевченка, 3) Т-во Прихильників Освіти, 4) „Просвіта", 5) „Рідна Школа", 6) Ревізійний Союз Українських Кооператив, 7) Центросоюз, 8) Маслосоюз, 9) Центробанк, 10) Народна Торговля, 11) Українське Технічне Товариство, 12) Українське лікарське Товариство, 13) Союз Українських Адвокатів, 14) Союз Українок, 15) Центральна Студентська Організація, 16) „Дністер", 17) Земельний Банк Гіпотечний, 18) „Карпатія". Рівночасно делеґати заступлених установ заявили, що їх установи вступлять дійсними членами до Т-ва Прихильників Української Господарської Академії. Також принято одноголосно рішення про те, що хвилево передається агенди цього комітету та ініціятиву його скликання для уконституування Товариству „Сільський Господар".

Опісля промовляв ще *декан В. Іванис*, який дякував присутнім за вияв доброї волі для допомоги Академії, по чім провідник *о. д-р Т. Войнаровський* нараду закрив.

При цьому пригадуємо, що найкращою формою допомоги Академії є вступлення в члени *Товариства Прихильників Української Господарської Академії*, як: 1) члена-протектора — 100 дол. річно, 2) дійсного члена — 10 дол. річно, 3) члена — жертводавця 3 дол. річно. Зголошення і гроші приймає „Сільський Господар" Львів, Зіморовича 20.

ДОВГ ВДЯЧНОСТИ.

СТАН БУДОВИ НАГРОБНИКА ІВАНА ФРАНКА.

Доволі пізно, як на значіння й заслуги Івана Франка, але в умовинах, які це поневільне опізнення вповні оправдують, приступаємо до остаточної реалізації *нагробника* Найбільшому з галичан. Уже в осені цього року стане на могилі великого письменника й громадянина нагробник, запроєктований молодим українським різьбарем *Сергієм Литвиненком.*

Тематичним матеріялом для нагробника послужила різьбареві провідна думка „Каменярів" Івана Франка, що рівночасно була натхненням для всієї його літературної, наукової й громадянської праці та творчости. Бож одним із тисячів „каменярів" був і почував себе Іван Франко, який не тільки словами але й саможертвою власного життя промовляв до нас:

„Нехай ні жар ні холод
Не спинять вас. Бо нам *призначено*
Скалу отсю розбить..."

Монументальною синтезою цього *призначення*, яке як невідхильний примус громадянського й національного обовязку повисло над головою кожного з нас, буде запроєктований С. Литвиненком нагробник: з ґранітного, кубічно оформленого цоколу-підстави, на якому крім вимовного напису „Іван Франко" не треба буде ніякого ближче пояснення, здіймається могутня, опірна й безформенна в своїй величі — ґранітна скеля. Пасивністю своїх інертних мас повисла вона над нами, страшна й загрозлива, таємним рухом якоїсь космічної сили двигнулися ті опірні маси саме впоперек шляху, який *призначено* пробити каменярам. У стіп скали дві постаті. З тисячів їх вибрав різьбар тільки дві, вони мусять дати вираз синтезі остаточного призначення тих неназваних поетом й неоформлених místцем тисячів. Перший із каменярів це атлетично збудований, строгий і завзятущий молодий чоловік з молотом в обох долонях, зображений в моменті найсильнішого розмаху, з яким за хвилину вдарить в опірну скалу. Напружені в нього не тільки мязи й нерви, в його обличчі скупчена увага й думка про доцільність і максимальну успішність його удару. Надлюдська праця мязів йде тут у парі з творчим змаганням ума, якнебудь завдання цієї праці, в тій початковій стадії — суто неґативне. Каменярам *призначено* розбити знищити запору, яка станула на шляху до *позитивної* творчости. Бо щоби *будувати* нове, треба *знищити* старе, пасивне й інертне, але тому тим більш страшне й загрозливе. Чи можна найти згіднішу з правдою Франкового життя ілюстрацію, що її простота й скромність засобів виразу підіймається до вершин символу, яким є дійсно цей *перший* каміняр на проєкті Франкового нагробника!

Антитезою цього першого, можнаб сказать відворотом медалі його фізичної активности й психічного напруження, є постать його товариша. Він ховається в тіні першого, хоча перед хвилиною стояв поруч нього, а може й попереду нього. Але відпорність його мязів завела, *бойове* наставлення його психіки — заломилося. Правда, він не вмер, не впав трупом на шляху, але заломився й про це його заломання говорить уклад його постаті. Наче ламаючись під вагою непосильного тягару, заляг він масою свого тіла задне тло композиційної цілости, якого конструктивною ідеєю є постать першого, активного каменяра...

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 24. ТРАВНЯ 1932.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

Примхи поезії.

4. Нові домагання форми та роля ідей.

Одного дня наддніпрянські земляки сказали собі голосно, що форми нашої народньої поезії, повторювані в поезії індивідуальній, — одноманітні, спізнені на століття, занадто примітивні віршобудовою і всім своїм духом. Для кристалізації цієї свідомости треба було аж соціяльної революції і готових зразків сучасної російської літератури.

Галичина не грала в цих перемінах ніякої ролі. Поезія не має в нас досі ніякого ґрунту. Народня — майже невідома, штучна — незрозуміла і справді „штучна"; те єдине джерело, що могло підсилювати наших поетів — модерна польська поезія була надто далека своєрідними законами польської мови. Тільки два роди рим на двох останніх складах і силябічний розмір відбирали галицьким поетам зрозуміння, які нові можливості гармонії простягаються перед нашою поетичною мовою.

Автім співці нашої революції занадто легко перескочили буржуазні барикади і хутко опинились на давніх позиціях народнього примітивізму. Футуризм, дадаїзм і конструктивізм ближчі до первісних форм народньої поезії, ніж зразки, створені клясиками, романтиками, парнасцями та символістами. Від перемоги „білого вірша" (верлібру) починається у нас панування всіх тих „ліценцій", що дають нагоду віршоробам зрівнятися з поетами; коли в поезії не обовязують бодай три старі принципи — ритм, рима і сенс, вірші неосвіченого сільського парубка важко відріжнити від каварняного конструктивіста.

З другого боку характеристична риса: звеличники національного, комуністичного та релігійного ідеалу однаково наслідують фразеольоґію символізму та футуризму, розливаючись у дощівці слів, перекручуваних, викручуваних і накручуваних раціоналістичною шрубою. Саме представники всіх тих трьох ідеольоґічних напрямків, що вважають своїм обовязком розбуджувати почування якнайширшої маси, вживають таких штудерних слів, образів і арабесок, якби промовляли до маґів.

Ніде так виразно, як у поезії, не виступає антаґонізм ідеї та форми, коли автор хоче з одної добути механічно другу. Від романтично-плаксивих зітхань до неньки-України аж до залізо-бетонних гимнів у честь переможного пролетаріяту находимо невпинно нові приклади, як наші поети йдуть машинально за суґестією великих абстрактних слів.

Наша література не від нині знесилена ее дугою неврастеніків, що невпинно говорять про своє здоровля та зріст своїх сил. Світ зворушень і мрій хоче вона перекувати на гасла суспільної програми та поклики до бою. Це важко, так само важко, як із розумного державного маніфесту зробити добру поему.

Люди, що для своїх ідей шукають захисту у ліриці, минулися з своїм покликанням, немов поети, що стають політиками. Фільософи не фільософують, поети не поетизують; фільософи думають новими ідеями, поети відчувають новими формами.

Навіщо поетові тисячу стовпів, що підпирають небо і стільки-ж осей, довкола яких кружляє світ? навіщо йому шукати причини явищ і доцільности життя?

Досить, коли він дивується і не знає; досить, коли його нерви, наче антени, ловлять далекі звуки і передають їх іншим. Так через нерви великоміських неврастеніків і селянських пропаґандистів доходять до нас, у нашій поезії, мотиви з муринських пісень і мельодії з Полінезійських островів.

Ми не питаємо поета: чому? не питаємо, чому очі його вибраної подібні більш до зір, ніж до електричних лямп, чому в однім пориві єднає він канібальську психольоґію з поступовими гаслами.

Матеріялом нагробника буде ґраніт і бронза — єдині матеріяли покликані для повного оформлення так сконкретизованої ідеї нагробника.

Під теперішню пору праця над нагробником давно вже перейшла поріг проєкту і підготування. Різьбар Литвиненко приступив уже до остаточного цизелювання фіґур, які будуть відлиті в бронзі. Камінярські майстри тешуть ґранітний цо-ол-підставу й будують на ньому ґранітну скалу, що при всій своїй вовнішній безформности, мусить дати вираз тій пасивній, але не менше опірній космічній силі, що її призначено эпитети. „каменярам".

Не дальше як на вересень ц. р. назначено речинець відкриття й передання нагробника в опіку загалу українського громадянства. Коли зважимо скільки труднощів і перепон переборов комітет будови памятника, щоби допровадити справу до її сьогоднішнього стану, то зрозуміємо, що все найгірше й як деколи здавалося неможливе до здійснення, належить уже тепер до минулого. Кілька ледви місяців відмежовує нас від моменту, в якому нагробник Франка стане реальною дійсністю, а історія його будови перейде на сторінки історії нашого культурно-національного життя.

Черга тепер за українським громадянством, що в обличчі остаточної реалізації ідеї Франкового нагробника, мусить добути з себе всі моральні сили й матеріяльні засоби, щоби по змозі приспішити момент святочного відслонення Франкового нагробника. Гасло в ролі того, що не сміє бути ніодного українського громадянина по цей бік Збруча, який не причинився би до сплачення довгу вдячности Іванові Франкові, мусить стати загально прийнятим, але також загально виконуваним гаслом.

*

Для інформації додаємо, що кошти будови дійдуть до 30.000 (трицять тисяч) золотих. Комітет будови має тільки 21 тисяч. Отже недостає ще 9 тисяч зол. Жертви на будову пересилати до Центробанку (Львів, Ринок 10, І. пов.) на конто ч. 9003 з дописковою: нагробник І. Франка.

Із діяльности Міжнародньої Жіночої Ліґи Мира та Свободи.

В останніх трьох роках — себто від часу конгресу в Празі розвивала Ліґа М. і С. свою діяльність з метою створити умовини для тревалого і справедливого миру, закріпленого на основах повної свободи і права на самовизначення всіх народів.

Ці принципи лягли в основу Ліґи в початках її оснування та спершу губилися вони в теоретичних тезах; одначе згодом, коли Ліґа стала займатися практичною політичною працею і стежити за кожним проявом політичних подій світа, тоді то і праця її стала реальніша, ближча до життевих умовин поодиноких народів.

Гуртуючи в собі жіноцтво всіх політичних партій і напрямків, від найбільше правих, крайно націоналістичних до найлівіших елементів, Ліґа повела інтенсивну боротьбу з усяким насильством, терором та диктатурою. І вже в останніх роках не вдоволяється Ліґа теоретичними звідомленнями поодиноких Національних Секцій про політичні, культурні і економічні умовини даних народів, при нагоді міжнародніх конгресів, конференцій чи зборів Екзекутиви Ліґи, але старається перевірювати ці умовини, висилаючи своїх референток до ріжних країв для відповідних студій на місці а особливо там, де є національні конфлікти. І так віїхала американка Місс Болч, віцепрезидентка Ліґи на Балкан, а теперішня ґенеральна секретарка Ліґи п. Древе обїхала Югославію, Румунію, Болгарію, Польщу і Сх. Галичину.

І хоча Ліґа, як і інші сучасні політичні міжнародні організації, роблять більше теоретичні зусилля, ніж доходять до практичних вислідів своєї праці, все таки Ліґа за останніх кільканадцять років зуміла при співучасти найвизначніших жінок світа, політиків і суспільних діячок, здобути позитивні впливи на уряди і політичні чинники поодиноких держав як нпр. в Анґлії, Америці; цим осягнула вона посередній вплив на хід політичних подій у поодиноких краях чи державах.

Довголітня президентка Ліґи місс Адамс — за свої заслуги для всесвітнього миру дістала в 1931 році нагороду Нобля. Цю нагороду, 12.000 долярів, призначила Лізі, як залізний капітал для продовження розпочатої нею праці.

У Лізі працюють постійно поодинокі комісії, як нпр. комісія Сходу Европи, національних меншин, політичних вязнів, бездержавних, роззброєння, економічна тощо. Генеральний Секретаріят Ліґи має свій постійний осідок у Женеві і веде аґенди Ліґи паралельно з Союзом Народів.

Коли в останніх часах у міжнародній політиці актуальною стала справа ревізії мирових договорів, — Ліґа стала на боці т. зв. ревізіоністів, які домагаються основної ревізії мирових договорів, щоби запевнити всім народам право свобідного їх розвитку.

У Лізі все ще борються дві течії — національна і чисто пацифістична. Національний принцип заступають такі секції: анґлійська, шведська, американська, українська, болгарська та литовська.

У часі т. зв. пацифікації з-осени 1930 р. — звернулася була українська секція до зборів Екзекутиви Ліґи в Амстердамі (в жовтні 1930 р.) з горячим проханням вислати делеґацію Ліґи до Сх. Галичини. Тоді-то Ліґа виделеґувала свою генер. секретарку Місс Шіппенкс і п. Опенгайм, які обїхали Східну Галичину (Львів, Тернопіль і околиці). Протипацифікаційна акція місс Шіппенкс, ведена після її повороту, не тільки в анґлійській пресі, але і в анґлійському парляменті (як визначного члена лейбур партії) та в Женеві, — відома нашому громадянству з краєвої і закордонної преси. Ліґа причинилася у великій мірі до моральної піддержки української справи на міжнародньому форум.

Що три роки скликує Ліґа конгреси, які дають огляд її діяльности і намічають пляни праці на майбутнє. Цьогорічний конгрес Міжнар. Ліґи відбувався від 14-го до 20-го травня.

Головні теми нарад конгресу такі: 1) Схід Европи і його перебудова; 2) Справи національних меншин; 3) Політичні вязні та унормовання цієї справи шляхом міжнародного законодавства; 4) Становище „бездержавних"; 5) Економічна кріза і способи її полагоди; 6) Акція роззброєння; 7) Военний промисл.

До всіх тих питань зайняла Українська Секція своє становище, висилаючи відповідні еляборати до Женеви та на руки своїх делеґаток до Ґренобль.

Є там матеріял про становище українського народу під Польщею, про шкільні та кольонізаційні закони й про інші важні справи.

Праська Група Секції внесла обширний меморіял про розстріли на Дністрі, закінчений резолюцією Секції з гострим протестом проти розстрілів втікачів з Радянської України. З назначених Українською Секцією делеґаток виїхали на конґрес до Ґренобль п-ні Софія Русова і д-р Харита Кононенко (Прага). Делеґатки з краю не виїхали з причини пашпортових труднощів.

Бланка Баранова.

Передумови світового роззброєння.

Ротердамський пастор д-р Кроп, ґен. секретар „Інтернаціональної зґоди проти більшовизму в моральній та релігійній ділянці", вислав усім делеґатам роззбройної конференції в Женеві листа, в якому зазначує, що неможливо дійти до порозуміння в справі роззброєння й обмеження війни, доки не зроблять рішучих мір проти інтриґ і неморальної та протихристіянської пропаґанди комуністичного III. Інтернаціоналу. Найперше треба покласти край розкладовій акції задля підготування громадянських неспокоїв, ріжних більшовицьких революційних формацій та енергійній праці комуністичних аґентів Комінтерну, яка унеможливлює всякий мир і нормальний поступ культурних народів.

—o—

Поетові вільно все, чим ворушить він у нас струни, нечутливі на ніякий інший доторк. Від цього поруху бачимо телевізійною силою його образ. Тільки цей образ, так само, як осяяний спомином портрет близької нам істоти, оповідає про те, що слова, мельодія та всі сполуки ідей із ним виринають перед нами у ненаслідувальній формі, що надає думкам, враженням і споминам новий зміст.

Поезія — фільософія одиниці; це — contradictio in adjecto можливе тільки тому, що поет не думає поняттями і не шукає в явищах причин і наслідків. Замісць міркувань і виводів він передає нам ритм процесу між причинами і наслідками: саму низку явищ. Це плавка низка чистих ідей.

Віршувальний талант позичить від великих поетів найкращу форму і кине в неї найвеличнішу ідею; його поезії бракуватиме тільки одного, що каже працювати нашій уяві — індивідуальности. Форма у поезії дістає ідею від вражливости, що не приймає ніяких готових ідей. Ідея — невисловлена ще, замрячена, як обрій досвітку, дістає форму від уяви, що кружляє довкола предметів і слів, невдоволена їх обрисами, доступними для нашого щоденного зору та слуху.

Ширіть наш часопис!

З життя наших фінансових установ.

Загальні Збори Земельного Банку Гіпотечного Акційної Спілки у Львові.

Дня 21. квітня ц. р. відбулися Загальні Збори акціонарів Земельного Банку Гіпотечного акц. спілки у Львові. Збори отворив През. Надзірної Ради Банку Преосв. еп. д-р Іван Лятишевський короткою промовою, вказуючи на труднощі, викликані минулорічними світовими фінансовими подіями, серед яких у 1931 році доводилося працювати краєвим фінансовим установам. Земельний Банк Гіпотечний не лиш перейшов успішно всі прикрі ситуації минулого року, але вспів виказати також чистий зиск, який хоч і є нижчим від зиску з 1930 року, однак беручи під увагу тяжку господарську ситуацію як також і те, що інші рівнорядні, а навіть більші краєві банки за минулий рік не виплачують ніякої дивіденди, належить уважати зиск Банку вповні вдоволяючим. У дальшій своїй промові підніс предсідник, що цей релятивно корисний біляновий вислід Банк може завдячити обережному, розважному й енергійному поступованню Дирекції Банку, якій в імени Надзірної Ради та акціонарів висловлює подяку за успішну працю та успішне ведення Банку в минулому році.

З предложеного Загальним Зборам звіту з діяльности і стану Банку за 1931 р. треба піднести, що відомі минулорічні події на світових грошевих ринках та спричинене ними загальне занепокоєння і недовіря частинно припинили дотеперішній корисний розвій Земельного Банку Гіпотечного. З повищих причин мусів Банк у минулому році на довший протяг часу обмежитися до всякого роду короткотермінових та готівкових інтересів, здержати дальше свою позичкову діяльність і поробити відповідні заходи в ціли енергійного стягання давніше вже уділених кредитів, щоби мати достаточну готівку до диспозиції своїх вкладників, які в наслідок панічних настроїв у більшій мірі як звичайно вибирали свої вклади. Все таки годиться піднести, що навіть серед згаданих вище настроїв клієнтеля Банку задержала довіря до своєї установи і завдяки цьому вибрано з Банку розмірно невелику суму вкладів.

Інтересно буде довідатись нашому громадянству, що після предложеного Загальним Зборам білянсу власні фонди Банку включно з резервовими фондами виносять загальну суму зол. 5,339.261.18, а ухвалою Загальних Зборів підвищено їх на зол. 34.116.33, приділену з виказаного в минулому році чистого зиску, так, що ці фонди нині виносять разом зол. 5.373.377.51.

Зваживши, що загальна сума вкладів та біжучих рахунків виносить після білянсу зол. 4.451.483.47, належить піднести, що повірені Банкові чужі капітали мають подвійне забезпечення, а саме: не лише в активах Банку, але також у його власних фондах, чого в нинішних часах не дають інші банкові установи.

З причини девізових обмежень, заведених у минулому році в сусідних державах, мусів Банк сплатити свої закордонні кредити в сумі понад пів міліона золотих, що, очевидно, некорисно вплинуло на його кредитову діяльність.

Відношення власних капіталів Банку до чужих представляється як 1:1.05, що є доказом недостачі чужих фондів до обороту, але з огляду на витворену господарську ситуацію як у краю так і за кордоном, цього відношення мимо пороблених відповідних старань не вдалося змінити.

Відповідно до зменшення пасивів обмежився

у рубриці активів Банку векселевий портфель до суми зол. 7,409.533.45 а інші активи з малими відхиленнями остали майже в цілости на висоті попереднього білянсового року.

Загальний оборот Банку виносить зол. 11,977.328.38 односторонно, та в порівнанні до попереднього року з причини господарської ситуації зменшився на суму зол. 748.089.39.

Адміністраційні кошти виказані рахунком страт і зисків у сумі зол. 347.349.70 остали майже без змін у порівнанні до тихже видатків за 1930 рік. Переведені протягом 1931. р. ощадности на адміністрації уваглядняться у повноті щойно в білянсі за 1932. р.

Публичні тягарі як податки, державні і комунальні та іншого роду державні оплати осягнули висоту зол. 223.946.09 і зросли в звітовому році на зол. 54.903.12. Ті тягарі дійшли до висоти чистого зиску, осягненого в 1931 р. та з огляду на погіршення господарської ситуації як також на стаґнацію інтересів безперечно дуже некорисно вплинули на вислід доходовости Банку у звітовому році.

Виказ(а)на рахунком страт і зисків після покриття виплачених відсотків і провізій від чужих капіталів, коштів адміністрації, податків та іншого роду видатків надвишка доходів у сумі зол. 274.076.79 творить чистий зиск Банку, котрий ухвалою Загальних Зборів розділено в той спосіб, що до загального резервового фонду приділено зол. 34.116.33, на 4½ прц. дивіденду призначено зол. 225.000, а остаючу решту в сумі зол 14.960.46 перенесено на рахунок слідуючого року.

З предложених Загальним Зборам акціонарів звіту і рахунків набрали присутні акціонарі переконання, що стан Банку є вповні вдоволяючий та що як акціонарі так також і клієнти Банку можуть далі з повним довірям відноситися до Банку та його управляючих орґанів.

Посвячення площі Товариства „Сила“.

Львів, 22. травня 1932.

Т-во українських слуг і зарібників „Сила“ у Львові, що має свій осідок при вул. Краківській ч. 17., святкувало нині велике свято, а саме посвячення власної площі при вул. Войтіха ч. 24. Площа та має кругло 600 сяжнів простору (коштувала 900 долярів), положена на гарному, засадженому деревами терені в найздоровішій частині міста, тому знаменито надається на всякого роду забави, фестини й інші імпрези під голим небом.

Чину посвячення площі довершив о. *прелат Куницький* в асисті о. сов. Туркевича, о. Чемеринського і довголітнього голови „Сили“ о. Каштанюка. Після покроплення площі свяченою водою під звуки пісні „Христос воскрес“ виголосив о. прал. *Куницький* коротку проповідь, в якій витав „Силу“ з її великим досягненням і вказував на потребу любови до рідної землі. Опісля всі приявні відспівали многоліттствія тим, що причинилися своєю працею і грошевими датками до купна площі. Офиціяльне свято закінчив представник Народньої Орґанізації Українців м. Львова п. *А. Добрянський*, закликаючи українське робітництво читати українські книжки й ґазети та набувати якнайбільше знання.

Площу цю набула „Сила“ саме в 25-ліття свого істнування і в 15-ліття головства в ній о. Каштанюка. Сподіємося, що тепер піде праця в „Силі“ ще інтенсивніше і що вона, маючи такий енерґійний провід, до кількох літ спроможеться й на власну хату.

На святі явилося до 200 осіб апоміж робітництва й інтеліґенції. Пополудні відбувся на тій площі перший український фестин.

——o——

Студентська молодь Шевченкові.

Святочна Академія українського академічного хору „Бандурист“ у 71-ші роковини смерти Тараса Шевченка.

В неділю, 22. травня відбулася вполудне (12 год.) святочна академія українського академічного хору „Бандурист“ з нагоди 71-ших роковин смерти Тараса Шевченка. Академію влаштовували в новій салі „Народнього Дому“ (тепер там театр „Ріжнородностей“). На програму свята зложилися: Заповіт Шевченка-Лисенка — сольоспів п. Божика (ученик проф. Любінецького) і злучені мужеські хори українських богословів і „Бандуриста“. Цю точку вислухали присутні стоячи. Її виконання зробило на учасників велике вражіння. Полоняв усіх соліст відчуттям того, що співав, а співав він весь Заповіт за виїмкою одної строфки (Поховайте та вставайте), яку відспівали хори під батутою проф. Б. Вахняніна. Після „Заповіту“ виголосив палку та змістовну промову п. М. Дужий. Мішаний хор „Бандуриста“ відспівав Шевченка-Вахняніна „Садок вишневий“. З черги виступив п. Т. Ю. Шухевич зі сольоспівами Шевченка-Волошина „Ой гляну я, подивлюся“ і Січинського „Бабине літо“. Своїм приємним теноровим голосом зєднав собі п. Шухевич беззастережно всю авдиторію. Композицію Стеценка до Шевченкової поезії „Сон“, відспівaною мішаним хором „Бандуриста“ закінчилася перша частина академії.

До програми другої частини свята ввійшли: Кантата Т. Шевченкові К. Стеценка у виконанні получених мужеських хорів укр. богословів і „Бандуриста“ під дириґентурою проф. Б. Вахняніна; сопранове сольо п-ни Оксани Согор. Вона відспівала гарно і старанно мельодійним сопраном Шевченка-Січинського „Із золотої і дорогої“ і Шевченка-Ярославенка „Все упованіє моє“; *Анданте* з фортепянового трія *а-моль* В. Барвінського і Моцарта *алегретто* з фортеп. трія VII. відіграли з успіхом Р. Шухевич (фортепян), Б. Левицький (скрипка), І. Старосольський (чельо). Свято закінчилося інсценізацією поеми Шевченка „Чернець“. Помисл інсценізації та її переведення належали до п. Костюка. Хорами проводив, як уже зазначено, проф. Б. Вахнянин. Акомпаніював Р. Шухевич.

На загал академія випала добре. Не дописала тільки публика. Вона заповнила ледви третину салі. Думаємо, що вину за абсенцію важко булоб складати тим разом виключно на львівську публику, коли зважити, в якому часі була влаштована академія (22. травня). Поминаючи, що вона припала під кінець місяця, треба ще підкреслити, що цей місяць був саме перевантажений всякими видатками (Великодні Свята), що дуже надщербили бюджети наших львівських громадян, а попередньої неділі тіж наші громадяни виповнили були вщерть салю Великого Театру в часі Ювилейної Академії „Рідної Школи“. Таким чином аранжери свята вибрали невідповідний час для академії.

В.

ПІД ЗАКИДОМ УБИВСТВА.

Перед львівським трибуналом присяглих відповідав 19-літній Іван Сидорко з Махнова, обвинувачений в убистві своєї тітки Ксеньки Курило. Акт обвинувачення закидав Сидоркові політичне вбивство, а то тому, що Курило доносила поліції про всякі „протидержавні вчинки“ сільської молоді. Останній її донос був на сільських хлопців із Вербиці, а саме, що вони в святі в честь поляглих в українсько-польській війні, м. ін. її братанок Сидорко несли транспаренти з тризубом. За це староство в Раві Руській покарало хлопців карою по 14 днів арешту. Того ж дня вибив хтось Ксені Курило шиби, а як люди були в церкві вбив хтось її якимсь тупим знаряддям, завдавши чотири рани в голову. Слідство виказало здогадні докази вини Сидорка (м. ін. кров на блюзці). Обвинувачений боронився тим, що зранився був у кільчастий дріт, а підшевка на блюзі була із старої закровавленої сорочки його матері. Це й потвердив кравець, який шив Сидоркові блюзку.

Присяглі одноголосно заперечили вину обвинуваченого й трибунал увільнив обвинуваченого від вини та кари. Боронив адв. д-р Ганкевич.

ВІДПОВІД ПРОФ. БАРТЕЛЯ НА НАПАД.

Напасників, які обкидали проф. Бартеля смердючими яйцями, назвав він боягузами, які з криївки позволяють собі на відрухи, гідні їх самих. Для проф. Бартеля прикро, що його назвище згадуватимуть за кордоном у звязку з тим інцидентом. На будуче, як рез. старшина,носитиме проф. Бартель зброю.

Загальні збори професорів політехніки висловили обурення з приводу нападу на проф. Бартеля. Рівночасно висловили глибоку пошану проф. Бартелеві за його заслуги державі, науці та школі.

——o——

ДОЛЯР ПАДЕ.

У суботу на варшавській біржі курс доляра виносив 8.87 і пів. Банк Польський обнизив курс доляра на 1 пункт до 8.86 а платив 8.85. У Парижі, Льондоні й Амстердамі курс доляра теж падав. Держ. банки вимінюють дол. банкноти на золото. І так кораблі „През. Гардінг“ і „Аквітанія“ привезли 220 бочок ам. золота, з того 100 бочок для Франції, решту для Ш[illegible] корабель „Парі“ привіз 148 бочок золота і 64 бочки срібла для Фр. Банку

ОСТАННІ ВІСТИ

ПЕРЕТЯЛИ ТЕЛЕФОНІЧНІ ДРОТИ.

У ночі з суботи на неділю поперетинав хтось телефонічні дроти між Бориславом і Дрогобичом. Поліція веде слідство.

ТУРЕЦЬКА ГОСТИНА В ІТАЛІЇ.

СТАМБУЛ, 22. V. ПАТ. Ісмет баша та Тевфік Руді бей з почотом виїхали кораблем до Бриндізі. Відти поїдуть до Риму з офіціяльною візитою.

УРЯД СИЛЬНОЇ РУКИ В ЯПОНІЇ.

ЛЬОНДОН, 22. V. ПАТ. Мікадо поручив бувш. ґубернаторові Кореї адміралові кн. Сайто створення кабінету. В Льондоні пояснюють цей факт як бажання покликання уряду сильної руки, щоби з успіхом заволодіти над положенням.

Сайтові вже 74 роки. В 1927 р. був він головою яп. делеґації на морську конференцію з держав у Женеві.

ПОМЕР ТУРЕЦЬКИЙ АМБАСАДОР.

У Варшаві помер турецький амбасадор Джевад-бей. Тіло перевезуть у Туреччину.

САМОГУБСТВО УЧИТЕЛЯ ТАНЦІВ.

На Ялівці, біля Львова, пострілився 26-літн. вчитель танців Бол. Новіцький. Куля пройшла голову наскрізь. Є мала надія вдержати його при житті.

ЧОМУ „КРИЧИ, КИТАЮ“ ЗНЯЛИ З РЕПЕРТУАРУ.

Дирекція львівських театрів пояснює, що пєсу Третякова зняли не на приказ воєвідства, а тому, що зірвалася сталева линва, яку треба спровадити із закордону та тому, що зіпсувався мотор, який розсуває овид. Дві останні пєси докінчили з великим трудом і наражували на небезпеку дороге полотно овиду, що коштує кількадесять тисяч зол. Направа вимагає довшого часу.

——o——

СПОРТ.

УКРАЇНА — ЧОРНІ І. Б. 6:0 (5:0).

Перша цьогорічна перемога України, яка виступила в складі: Бутель; Роман, Сич; Борсук, Цимбала, Олійник; Лапчук, Ґоцький І., Лисик Ґоцький II. і Воробець. Наша одинацятка задемонструвала невидану у неї віддавна гру, чим не лише мило розчарувала своїх прихильників, але добула й заслужене призвання серед чужих, Цею високою перемогою над сильним досі противником скріпила Україна своє положення в табелі і поправила гарно відношення воріт. Через цілий час змагань замітна перевага нашої одинацятки, яка мимо великої спеки видержала до кінця змагань і виказала вперше в цьому році вповні вдоволяючу стрілову диспозицію, чим пригадала славний 1929 рік. Серію воріт розпочав в 11. мін. Воробець. В 3 мін. опісля добуває Ґоцький II. з доброї центри Лапчука ефектовним волеєм найгарніші ворота дня. В 20 мін. Ґоцький І. переїзджає через оборону Чорних і підносить в. в. до 3:0. В 28 мін. добуває Ґоцький II. знова з подання Лапчука четверті і в 32 мін. стріляє Воробець пяті ворота. Перерва 5:0! Одинокі ворота в другій половині добуває Ґоцький І. з центри Лапчука. Суддював п. Набелец.

Маємо надію, що Україна, яка нарешті вдоволила у всіх лініях, перервала вкінці ланцюг дотеперішніх невдач і вже в четвер (26. ц. м.) добуде дальші пункти в стрічі з Другим Соколом (год. 15.15. грище „Чорних“).

ЛІҐОВІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. Чорні — Гарбарня 2:1 (2:1).
ВЕЛ. ГАЙДУКИ. Рух — Поґонь 3:1 (2:0).
КРАКІВ. Краковія — 22. п. п. 3:1 (1:0).
ПОЗНАНЬ. Варта — Висла 8:3 (5:0).
ВАРШАВА. Варшавянка — Леґія 3:2 (1:1)

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

ЛЬВІВ. Польонія — Гасмонея 2:1 (0:1).
ЛЬВІВ. Лехія — Поґонь І. Б. 0:0.
СТРИЙ. Олд Бої — Поґонь 4:1 (3:1).
СТАНИСЛАВІВ. Ревера — II. Сокіл 3:1 (2:0).
РЯШІВ. Ресовія — Світезь 2:1 (1:0).

ТРАГІЧНІ АВТОМОБІЛЕВІ ПЕРЕГОНИ.

У неділю відбувалися на перегоновім шляху Авус біля Берліна автомобілеві перегони при участи найславніших автомобілістів Европи. Перегони на просторі 294.426 км. виграв німець Бранхіч на „Мерцедесі“, осягаючи пересічну скорість 194.4 км. на год. Карачіоля на машині „Альфа Ромео“ найшовся на другому місці, 60 км. за побідником. У бізі возів 1500 цм. побідив англієць Гов у часі 1.06.42.5, пересічна скорість 176.9 км. Друге місце здобув Барнс (анґл.). Князеві Льобковіц (Чехословаччина), що їхав автом „Бугаті“ приключився нещасливий випадок. Авто на скруті перевернулося. Кн. Льобковіц помер у шпиталі наслідком ран.

Новий австрійський кабінет.

У Відні утворився 20. ц. м. новий кабінет під проводом союзного канцлера Дольфуса, що обіймає теж закордонні справи і рільництво. Кабінет складається з 6 членів християнсько-суспільної партії, 2 членів Ляндбунду, 1 мужа довір'я Гаймверн та 1 урядовця. Зміни у відношенні до давнього уряду торкаються теки торговлі, які доручено Якончічові, представникові Гаймверу, дальше теки безпечности повіреної мін. радникові, та освіти, яку повірено начальникові дирекції Ріптелепові. Дотеперішній віцеканцлер Вінклер обіймає міністерство закордонних справ і Бахінгер справ внутрішніх.

—o—

Австрія не дістане позички

В Женеві радив 20. ц. м. комітет держав ґарантів австрійської позички, зложений з представників Франції, Англії, Італії й Чехословаччини. Дискусія виказала, що Австрія не може рахувати на нові кредити. Переважає думка, що новий кредит у сумі 100 міліонів шілінгів, пропонований недавно фінансовим комітетом Союзу Народів, не приніс би зовсім поправи і був би швидко вичерпаний без ніякої користи. Серед таких обставин Австрії не лишається нічого тільки піти слідом Мадярщини й Греції та оголосити мораторію трансферу сплат з титулу закордонних довгів. На випадок оголошення мораторії ґарантійні держави мусіли би управильнити зобовязання Австрії.

—o—

Троцький заповідає війну

В американському часописі „Форум" Троцький оголосив статтю на тему наслідків, які мусіла би викликати диктатура Гітлера в німецько-радянських взаєминах. Дійшовши до влади, пише він, Гітлер, розпічне безоглядні репресії проти політичних і професійних організацій німецького пролетаріяту. В тій ситуації реванжові і ревізіоністичні кличі гітлерівців супроти Польщі та Франції зійдуть на дальший плян. Диктатура Гітлера сиґналізує війну Німеччини проти Радянщини. Заявляю зовсім явно, що на мою думку радянський уряд мусів би зробити на випадок фашистівського перевороту в Німеччині. Якби я стояв на чолі уряду СРСР, то негайно, одержавши телеграфічну вістку про таку подію, видав би наказ мобілізації. Так чи сяк, війна між гітлерівською Німеччиною і Радянщиною є неминуча і то в найкоротшому часі після створення націонал-соціялістичного уряду в Німеччині.

Айнштайн за роззброєнням.

ЛЬОНДОН, 21. V. ПАТ. Проф. Айнштайн виїздже завтра з Оксфорду до Женеви з льордом Понсомбі, який був держ. підсекретарем у першому кабінеті Лейбур Парті в 1924 р., а тепер є провідником інтернаціоналу противників війни. Айнштайн буде інтервенювати за роззброєнням.

НОВИНКИ

— ПОЧТОВІ СКЛАДАНКИ розсилаємо з нинішним числом і просимо Вп. Передплатників негайно надсилати передплату, щоби не було перерви у висилці часопису. Передплата на місяць червень 5 зол.

— **Футра до перерібки і перехования приймає Е. Говикович,** Львів — Домініканська 4. 6—10

— Де купити дешево дійсно добрий **годинник, срібні або золоті вироби? У Івана Зельтенрайха,** Львів, пл. Марійська ч. 5. 1728 14-30

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, вул. Корушина 5.** (біля кіна „Апольо") **поручає по найнижчих цінах, ковдри, матераци і постіль. Переробляє ковдри по 6 зол., матераци по 5 зол.** 786 98—100

— **Процентова стопа в українських банках.** Представники: Центрального Кооперативного Банку, Земельного Банку Гіпотечного, Кооперативного Банку „Дністер" і Народної Торговлі, при участи Ревізійного Союзу Українських Кооператив і Центросоюзу, постановили: Оголосити комунікат цього змісту, що для узгідження процентової стопи від вкладок ощадності (льокат) з принятою процентовою стопою всіми іншими кредитовими установами в краю, установляється у нас процентову стопу від звичайних долярових вкладок до 6%, а від звичайних золотових вкладок до 7% від 1. липня 1932. року.

— **Українці в Латвії.** Італійське географічне товариство подає, що в Латвії жило торік 36.029 українців, з того 4.751 в Ризі. Українці займають пяте місце серед латвійських меншин, зараз після москалів, жидів, німців і поляків, але вони зовсім не зорганізовані, не мають ні одного посла в парляменті ані власної православної парафії. В Ризі від десятьох років виходить на російській мові духовний журнал „Вѣра и Жизнь", який редагує українець з походження, протоєрей Кирило Заяць. Найбільше українців живе в провінції Леттгалії.

— **Український Науковий Інститут в Берліні.** При Українському Науковому Інституті в Берліні улаштовано в цьому літньому семестрі курс української мови в звязку з елементарним курсом українознавства для німецьких слухачів під проводом проф. д-ра З. Кузелі. Курс є загально доступний і безплатний. Відкрито також загально доступну читальню, де читачі, що цікавляться східними питаннями, мають до розпоридимости більшість українських періодичних видань (тимчасом в числі 60 ріжних публікацій). Дирекція Інституту прохає цим всі Видавництва й Редакції, які ще не вступили з нами в контакт, надсилати Інститутові свої видання та складає глибоку подяку всім тим, що свої видання нам уже надсилають. **Проф. д-р І. Мірчук,** директор Інституту.

— **Залізничі полекші для абсольвентів академічних шкіл.** Абсольвенти фільософічних і лікарських виділів, рільничо-лісових краєвих університетів і всіх виділів краєвих політехнік можуть користуватися залізничими пільгами в одному році від дати осягнення абсолюторії. Пільги ті абсольвенти дістають на основі посвідок, виданих університетською владою. Розпорядок м-ства комунікації війшов у життя 1. травня ц.р.

— **Нові весклеві оплати.** У звязку з підвишкою стемплевих оплат міністерство скарбу оголосило нові оплати за векслеві бляжкети. За векслеві суми до 50 зол. платиться 20 с., від кожних повних або розпочатих 100 зол. — 30 сот., від кожної повної або розпочатої 1000 зол. — 3 зол.

— **Полковник директором фабрики.** Зачувати, що на місце Васькевича, директора жирардівських фабрик іменують полк. Кузьмінського.

— **Вояка засудили на смерть.** Львівський військовий наглий суд засудив на смерть рядовика Василя Запухляка на кару смерти за дезерцію за кордон і шпіонажу. Оборонець просив у президента держави помилування для засудженого. Президент заміняв кару смерти на 10 літ тюрми.

— **Отруївся зі скуки.** У Львові при вул. Зиблікевича втруївся заживши ціянкалі 28-літній ювілерський помічник Тал. Ґура. Причина: нервовий розстрій. У листі написав, що життя то один великий абсурд і жив лише тією думкою, що колись таки треба вмерти.

— **Зірвалася зі стричка.** На Зофіївці біля Львова повісилася по пяному 22-літня дівчина легких обичаїв Каз. Плакіда. Стричок (зроблений з білля) був за слабий, тому урвався. Потовчену Плакіду забрали до шпиталю.

— **Поїзд упав із насипу.** 21. травня між Зашковом і Бруховичами вискочила зі шин льокомотива і девять ваґонів товарового поїзду, що їхав із Рави Руської до Львова. Льокомотива й ті вози впали з насипу, високого на півтора метра, у рів. Ранені: керманич поїзду, машиніст і палач. Їх добули зпід розторощених ваґонів. Рух поїздів відбувається з пересідкою.

— **Грабіжницький напад.** У Ценеві (пов. Бережани) двох невідомих людей закралося крізь вікно до хати Софії Мрозовської. Один із них вистрілив із кріса у повітря, а опісля прикладом ударив Мрозовську в голову. Розбили шафку, забрали трохи тютюну та папіросок і втекли

— **Вбили чоловіка та жінку.** В Делієві пов. Станиславів вибух в домі Петра Корильця вогонь, що знищив соломяний дах хати. Одночасно в сінях найшли трупа самого господаря і його жінки. Корилець мав дві товчені рани на голові а жінка мала підрізане горло. Правдоподібно це рабункове вбивство, бо ціле мешкання було сплюндроване. Слідча комісія спровадила поліційного пса на розшуки злочинців.

— **Страшна смерть пастуха.** В селі Басівці пов. Львів пастушок А. Басінський пас корову на довгім мотузі. Щоби корова не втекла, обвязався одним кінцем шнура в поясі. Корова згедзилася, тягла хлопця яких 50 метрів і побила його. Хлопець помер наслідком ран.

— **Неабияка секвестрація.** На фільварку Боровно (біля Ченстохови) засеквестрували за довги 200 овець. Із них 75 здохло з голоду, бо їм давали їсти само чатиння та ялівець. На фільварку Здрова через таку секвестрацію згинуло кілька коней. Завдяки заходам т-ва охорони звірят занялася справою прокуратура в Пйортркові.

— **„Отче злізайте".** В Люблинській катедрі о. Жултовський виголошував проповідь. Зміст проповіди не сподобався парохові тієї катедри канонікові Янковському, тому він став дзвонити, щоби священик зліз із проповідниці. Колиж о. Жултовський не зважав на дзвонення й говорив дальше, канонік вибіг на проповідницю та скрикнув: „Досить того! Скінчити!" Все те ділося на очах вірних.

— **Розправа Матушки.** Розправа проти Матушки за атентати на залізничі поїзди почнеться у Відні 10. червня.

— **Переслідування церков на Радянщині.** „Трібюн де Женев" подає статтю лютеранського пастора Стендара про його страдницьке життя на Радянській Волині та працю до кінця 1931 р. в двацятьох ріжних німецьких парохіях на Україні та Білорусі. Незвичайно річеві та цікаві його спомини були недавно друковані в „Дойтшес Лебен ін Руслянд" і зробили велике враження в протестантських країнах західної Европи як свідоцтво переслідування церков і всего духовного життя на Радянщині.

— **Зловживання в радянських установах.** Центральний Комітет комуністичної партії в Москві оголосив розпорядок, в якому стверджує, що деякі радянські господарські установи управляли недозволену виміну торговлю, причому вивезли товари, яких неставало на ринку, наслідком чого була утруднена реалізація пляну постачання. Такі зловживання стверджено в 12 радянських підприємствах. В 10 випадках влада приноровила партійні репресії, до виключення з партії включно, у двох випадках справу передала судові.

— **Кріваві заворушення в Німеччині.** В місцевости Вальтерсгавзен біля Ґоти в Турингії прийшло до крівавого бою між безробітними і поліцією. Юрба озброєних ножами заатакувала поліцію камінням. Поліція вжила пальної зброї, наслідком чого два демонстранти впали трупом і 12 є тяжко ранених. З поліції ранених 7 осіб. Заворушення вибухли у звязку з обниженням грошевих допомог для безробітних на 10 прц.

— **Смерть в Альпах.** Підчас Зелених Свят, як повідомляють із Мінхену, згинуло в Альпах 7 людей, м. н. відомий альпініст Шмід. Тяжко ранений його товариш лещатар Кребс.

— **Перший жіночий лет понад океан.** З Гесбрук Гайтс (Ню Джерсі) повідомляють, що з летунської площі Тетерборов вилетіла 20 ц. м. Амелія Ірґардт, щоби дістатися понад Атлянтійський океан до Европи. Вона задержалася на короткий відпочинок в американській пристані Ґрейс, а звідси пустилася в дальшу воздушну дорогу.

З театру.

Театр Новин: „ЧЕСНОТЛИВА СУЗАННА", оперета в 3 актах. Музика **Жана Жільбера.**

Відому до-схочу оперету Жільбера „Чеснотлива Сузанна", виставлену Т-вом прихильників музики й опери у Львові, варто оглянути передовсім з огляду на гостинний виступ визначної артистки п-і **Люцини Мессаль** у титуловій партії. Другою атракцією вечора є п-а **Стефа Стадниківна** в ролі молоденької баронівни Якобіни.

П-і **Мессаль** — артистка непересічної міри, що має до того гарний, звучний голос і великий сценічний темперамент. Гра її продумана до найменших подробиць, не тільки в рухах, але й у міміці, а навіть у погляді очей. Кожна поява п-і Мессаль на сцені приковувала до неї всю увагу видців, які оплескували її незвичайно горячо.

Щодо п-и **Стефи Стадниківної,** то можна з приємністю ствердити, що від часу, як ми останній раз бачили її на сцені у Львові, голос її значно скріпився, набрав більшої повноти, заокруглення й виразу. Також гра нашої артистки була виступійована як слід, тому її виступ увінчався повним успіхом, тимбільше, що її граціозна поява просто відбивала від цілого її окруження. Також п. Стадниківна зібрала немало оплесків, а крім того ще й цілі китиці квітів.

З інших головних виконавців назвемо **Горського** в ролі барона, **п-ю Лашик** в ролі його жінки, **Гільзенрата** (їх син), **Волод. Щавінського** (поручник), **Наполеона Щавінського** (фабрикант перфум) і старого знайомого **Шослянда** (Шараже).

Значне оживлення на сцену внесли вдатні виступи балету. Хори співали складно. Режісерував цю оперетку арт. Горський. Публика виповнила більшу частину салі.

І. Н.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Ф. Корпан: ІЗ ДНІВ ПАМЯТЛИВИХ. Прага 1932. Видавництво „М. та С.", ст. 88.

ЖУРНАЛИ.

ЖІНОЧА ДОЛЯ, часопис для українського жіноцтва. Коломия, 15. травня 1932. ч. 16.

СОКІЛЬСЬКІ ВІСТИ, орган українського сокільства, ч. 3. червень.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 21.V. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 0.00 зол. за літру молока 23—24 сот., літру сметани 1.2. зол., копа яєць 3.30.

ОГОЛОШЕННЯ

Замкнення рахунків Земельного Банку Гіпотечного, Акційної Спілки у Львові за адміністраційний рік 1931.

РАХУНОК БІЛЯНСУ

ЧИННИЙ СТАН:

	ЗОЛОТІ		ЗОЛОТІ	
Каса і суми до диспозиції в Банку Польськім і П. К. О.			325.410	25
Заграничні валюти			97.714	43
Цінні папери:				
а) державні позички	15.345	30		
б) гіпотечні папери	58.993	73		
в) акції	72.429	60	146.768	63
Уділи і акції в консорц. інтересах			34.589	50
Краєві банки			13.549	85
Заграничні банки			114.107	84
Векслі			7,409.533	45
Біжучі рахунки (дебетові сальда)				
а) забезпечені	1,449.560	82		
б) незабезпечені	108.672	72	1,558.233	54
Недвижимости			474.469	31
Ріжні рахунки			1,525.249	49
Гіпотечні позички			253.954	29
Гіпотечні відсотки			23.747	80
			11,977.328	38

ДОВЖНИЙ СТАН:

	ЗОЛОТІ		ЗОЛОТІ	
Власні капітали:				
а) акційний	5,000.000	—		
б) резервовий	193.193	32		
в) прочі резерви	4.097	86		
г) амортизаційний капітал	141.970	—	5,339.261	18
Вклади:				
а) термінові	2,220.462	67		
б) a vista	1,299.671	25	3,520.133	92
Біжучі рахунки (кредитові сальда)			931.349	55
Інкасові зобовязання			1.477	56
Реесконт			1,161.899	94
Заграничні банки			274	75
Ріжні рахунки			387.775	99
Заставні листи			253.954	29
Непідняті купони заст. л.			34.682	31
Векслеві відсотки на рік 1932			72.442	10
Зиск:				
а) решта з р. 1930 . . . 46.634.53				
б) за рік 1931 . . . 227.442.26			274.076	79
			11,977.328	38

Ґарантії . . . . . . 199.655.—
Інкасо 121.694.73

РАХУНОК СТРАТ І ЗИСКІВ

ВИДАТКИ:

	ЗОЛОТІ	
Виплачені відсотки і провізії	399.985	16
Адміністраційні кошти	347.349	80
Податки	223.946	09
Амортизація	11.777	92
Відписи на довжниках	20.823	32
Ріжні	31.593	73
Зиск	274.076	79
	1,309.552	81

ДОХОДИ:

	ЗОЛОТІ	
Решта зиску з р. 1930	46.634	53
Побрані відсотки і провізії	1,142.725	93
Курсові ріжниці	36.528	25
Доходи з недвижимости	14.518	98
Зворот відписаних претенсій	695	40
Ріжні	68.449	72
	1,309.552	81

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ: *о. Олександер Ковальський, Алексей Саляк, Роман Левицький,*

ЗА БУХГАЛЬТЕРІЮ: *Яків Косоноцький,*

ДИРЕКЦІЯ: *Володимир Сінгалевич, Др. Павло Кривуцький*

Театри.

Великий Театр.

Понеділок, 23. V. год. 7.30 веч. „Гав-гав“ (знижені ціни).
Вівторок, 24. V. год. 8. веч. „Блукаючий голяндець“.
Середа, 25. V. год. 7.30 веч. „Чорне Ґето“ (ціни найнижчі).

Театр Ріжнородностей.

Понеділок, 23. V. год. 7.30 веч. Вечір пластичних танків Феліції Братт.
Вівторок, 24. V. год. 8. веч. „Гав-гав“.
Середа, 25. V. год. 8. веч. „Гав-гав“.

Театр Новин.

Понеділок, 23. V., год. 8. веч. „Чесна Зузанна“.

Концертове Бюро М. Тірка.

Середа, 25. травня: Концерт Тітта Руффо, I. баритона „Ля Скалі“ в Міляно.

Кіна.

АПОЛЬО: „Така солодка дівчинка, як Ти“ (Анні Ондра).
КАСІНО: „Любовниця з Таїті“ (Ван Дейк).
КОПЕРНИК: „Д-р Джекиль і мр Гайд“ та Вбивство през. Думера.
ЛЕВ: „Жінка на Марсі“.
МАРУСЕНЬКА: „Д-р Джекиль і мр Гайд“ та Вбивство през. Думера.
МІРАЖ: „Спокуси Европи“, „Ліліянка як дикунка“.
ОАЗА: „Табу“, „Приборкання фліртуючої“ (Клара Бов).
ПАН: „Ліліом“.
ПАЛЯС: „1980 рік. Подружжа будучини“.
ПАСАЖ: „Ковбоїв тріюмф“ (Кен Мейнард), „Шляхом ганьби“ (Батицька).
ПРОМІНЬ: „На Сибір“.
СОНЦЕ: „Поліцмайстер Тагеєв“.
СТИЛЕВЕ: „Пропавший повітреплав“, Пат і Патахон.
УТІХА: „Обманець із Тексасу“, „Ковбоєве кохання“.
ХИМЕРА: 24 годині з життя жінки.

Програма радіо.

Вівторок, 24. травня 1932.

Кенігсберг (217,1) 20.00 „Дер Гольцдіб“ комічна оп. Маршнера, **Ляйпціг** (259,3) 21.20 Муз. колеґія, **Братислава** (278,8) 16.10 Концерт, 20.00 Легка музика, 22.20 Циганська музика, **Мілянo** (331,4) 20.45 Пуритани, оп. Белінія, **Гельсінгфорс** 368,1) 18.15 Спів, Туре Ара, **Гамбург** (372,2) 17.30 Пісні, 18.30 „Культ. життя Джави“, 22.20 Виступ трупи „Вайтравбс Синкопаторс“, **Білгород (430,4)** 19.50 Нар. пісні, Мара Печіч, **Стокгольм** (435,4) 20.15 Військ. музика, 22.00 Концерт, **Рим** (441,2) 17.30 Спів, Люц. Касальборе, 20.45 Авд. нац. свята, 21.30 „Ль Арлезіяна“ оп. Чілеї, **Бероміністер** (459,4) 12.40, 15.30, 16.00 Концерт, 19.30 „Жінка Достоєвського“ відч., 20.00 „Мр Бебіт купує Европу“ ком. Бравншвайґа, **Відень** (517,2) 15.20 Концерт, 19.55 „Електра“ траґедія Гофманставя-Штравса, **Мінхен** (532,9) 19.05 Вечір оперетки, **Будапешт** (550,5) 20.15 Концерт солістів (спів, форт.), **Харків** (937,5) 15.00, 20.00, 24.00 Концерт. 18.00 Український концерт, **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 14.00, 20.00, 21.15 Трансм., 15.00 Для дітей, 16.30, 22.35 Концерт, **Париж** (1724,1) 20.45 „Ля Віль Маман“ авд. Баррі.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 24. травня 1932.

12.10, 14.45, 15.20, 16.15, 19.40 Ґрамофон, 15.05 Господарський комунікат, біржа, 15.25 „Будуймо з дерева“, 15.45 Комунікат для плавби та рибалок, 15.50 Для дітей „Про Шопена“, 16.03 „Казимир Обновитель“, 16.20 „Ловецтво та природа“, 16.40 Ґрамофон, Сільва рерум, 16.55 „Ідея незалежности в азербейджанській літературі“ (в азерб. мові), 17.10 „Електричне пораження“, 17.35 Симф. концерт, 19.15 „Чи глухонімих можна навчити говорити“, 19.30 Спорт, 19.35 Плекання коней, 20.00 „У городі Тарновських“ фейл., 20.15 Концерт (хор, орхестра), 21.45 Технічна скринька, 22.00 Скрипковий рецітал, 22.50 Танкова музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кружок Рідної Школи У. П. Т. в Тернополі устроює дня 12. червня 1932 р. Ювилейне Свято Рідної Школи з такою програмою: 1) Архиерейське Богослуження в Церкві Монастирській в год. 9-ій рано. 2) Похід учасників Свята з кінними бандеріями і орхестрами вул. міста Тернополя на майдан Українського Сокола. 3) Святочна Академія на майдані Сокола.

Подяка. Управа Українського Театру під орудою Теодори Руденкової складає щиру подяку всім, хто злучився з тим театром в дні 10-літнього ювилею або надіслав ювилейні поздоровлення. — **Управа.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

КОСІВ, пансіон Е. Лукашевської приймає гості. Ціни знижені. 1864 4-8

НАЙМОДНІШІ ЖІНОЧІ ПЛАЩІ по 65 зол. і вище, **гарні костюми від 85 зол.,** сукні, блюзки, тощо дуже дешево продає відома фірма **Яків Посамент** Львів, вул. Академічна 2 (Готель Жоржа). 8-11

ДЛЯ ЛІТНИКІВ. Підлісне, вілля над Прутом, стація в місці. Околиця чудова, в горах Ґорґанах. Рівень 650 м. Кімнати з харчем або без до винайму на липень і серпень. Зголошення: **Jan Topolnicki, Kielce, Trzeciego Maja 49.**

НА ПРОДАЖ 15 моргів поля, півтора км. від залізн. стації Броди, нові забудовання з мешканням, інвентар живий і мертвий, місячний дохід 500 зол. Відомість склеп Нар. Торговлі, Львів, Ринок 36.

Д-Р СВЕРГУН ГРИГОРІЙ — прошу відворотно подати теперішню свою адресу. — Хамула, Глиняни. 1911 1—2

УМЕБЛЬОВАНА кімната з окремим входом до винайму від 1. червня. Театинська 3, II. ліворуч. 1910 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

МИХАЙЛО ВОЗНЯК

ІВ. БЕЛЕЙ і ОЛ. КОНИСЬКИЙ

До звязків Галичини з Наддніпрянщиною. — Ціна 50 сот., з почт. пересилкою 70 сот.

В МОЛОДІ НАША БУДУЧНІСТЬ!!

КУПУЙТЕ І ПОШИРЮЙТЕ МАСОВО ВИДАННЯ ЛЬВІВСЬКОЇ ФІЛІЇ УКРАЇНСЬКОГО КРАЄВОГО ТОВАРИСТВА ОХОРОНИ ДІТЕЙ І ОПІКИ НАД МОЛОДЮ У ЛЬВОВІ.

Ч. 1. „Порадник для Матерей“ Д-ра Александра Барвінського. Ціна 1 зол. 40 сот.
Ч. 2. „Українській дитині“. Ціна 1 зол.
Ч. 3. „Юрза-Мурза“. Ціна 60 сот.
Ч. 4. „Малий Лікар“. Ціна 1 зол.
Ч. 5. „Жінка як мати“. Ціна 4 зол.
Ч. 6. Що дівчина й її мати знати повинні. Ціна 1.50 зол.
Ч. 7. „Туберкульоза (чахотка, сухоти)“. Ціна 1.40 зол.
Ч. 8. І. Блажкевич: Діточі садки. Ціна 2.20 зол.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів. Ринок 10.